

I Finnskogen

Text och foto: Nils Persson

Sven Persson med sonsonen Sebastian i lingonskogen 1983.

Ännu 20 år efter återkomsten avslöjades hemligheter i föräldrahemmet. I ett köksskåp hittade jag nyligen en enkel skrivbok där min mor hade samlat sina favoritrecept, i och för sig av intresse, men längst bak fanns flera sidor skrivna med annan stil. Någon eller några sidor saknades, men resterande sidor läste jag med stigande intresse.

Två karlar är på väg genom skogen till ett torp, bas för en fisketur. Man hinner stifta bekantskap med torparhustrun och de nio barnen, "det verkade vara så många som ett helt fotbollslag", i väntan på torparen som så småningom kommer hem efter arbete på åkern.

Fram emot kvällningen tar man sig ut på sjön anförda av torparen. Fiskelyckan är "si så där" enligt torparen som konstaterar: "Smågäddor, ingen över kilot. I forna dagar fick vi gäddor på sju, åtta kilo här", vilket föranleder författaren att genmäla att "så stora blir nog även våra gäddor, bara de blir tillräckligt gamla", medveten om hur svårt han själv har att skilja på kilo och hekto.

Så berättar torparen en drastisk skröna om Gubben Forslöv och Storgäddan. "Ingen annan än gubben såg henne, men hon var fast

gång på gång. Ibland då han rodde drag, kom hon, högg tag i draget och så bar det iväg runt sjön med båten och allt dess innehåll, så att skummet yrde om bogen, till dess hon gjorde ett knyck så reven brast och så var hon borta."

Med en självdöd bagge som agn, en dragg som krok och en vajer som lina gör Forslöv ett sista desperat försök men hittar ladan som vajern fästs vid utdragen i sjön och vaj em avbiten. "Troligen blev draggen för hårdsmält så hon fick en förtidig död", slutar berättaren.

Dramat lär ha utspelats i Skarvsjön där våra fiskare just befinner sig. Efter övernattnig "togo vi farväl och styrde kosan hemåt, och snart skymtade framför oss fabrikskorstenar och höga hus....Då vi jämför dessa två bilder, kommo vi överens om att skogsbygdens folk, trots sina umbäranden, levde lyckligare och mer fullödigt än vi stadsmänniskor." Så slutar texten, nedtecknad 26 november 1931.

För att fastställa författaren - för jag hade förstås en bestämd teori - fick jag söka rätt länge för min far var inte den som skrev i onödan. Bland annat minns jag hur min mor beklagade att han inte fogade till några rader till hennes brev, när jag i 25-årsåldern jobbade på båt och flera månader befann mig i Västafrika.

Till slut hittade jag en liten notisbok med anteckningar om inköpt material under rubrik "Verktyg och material för ombyggnad" (grus 1 lass - Kr 17:50) troligen från början av 50-talet, när han för hand grävde ut en källare i pinnmbacken, redan då en omänsklig prestation, och fann så stora likheter mellan handstilarna att jag kände mig övertygad om författarens identitet.

Att min far Sven i grunden var en romantiker - avslutningen om skogsbygdens folk och stadsmänniskorna kändes som ytterligare bevis - hade jag förstått och dessutom förvånats över hans ovilja att uttrycka sig i skrift, framförallt då hans 16 år äldre bror efterlämnat en enorm brevsörd och postumt publicerats bland annat i Gefle Dagblad, där

också mellanbrodern kåserat under signaturen "Slumrande Björn". Ändå kände jag mig glatt överraskad och inte lite imponerad över denna ditintills förborgade hemlighet och skrivtalang, inte minst med tanke på hans fyraåriga skolgång. Men mjölnardrängen, sedermera svarvaren, började ta sånglektioner i mitten av 30-talet och titulerade sig därefter "kyrkosångare". Han anlätades ofta vid bröllop och begravningar och fann sitt konstnärliga uttryck musikaliskt.

1931, när fisketuren nedtecknades, var han ännu bara 29 år och jag ännu inte påtänkt. En stor del av vår gemenskap kom sedermera att bestå av fisketurer om det inte var att ackompanjera vid pianot. Stunderna på sjön var avgjort att föredra.

Ibland hände det till och med att en viss harmoni infann sig, när mjärdarna var vittjade och en och annan gädda dragits upp på kastspöet, några stämningsmättade minuter helt allena på en spegelblank vattenyta strax före skymningen, när pappa tände pipan och vi andäktigt lyssnade till lommens hedniska skrianden. Men någon förtrolighet mellan far och son var det då aldrig tal om. Den förmedlades först senare. Genom barnbarnen.

[Hillebygden, Nr. 2, 2010]